

DELTAKERKOMMUNER: ENEBAKK – NESODDEN – SKI – ÅS

Kontrollutvalgene i Ås, Ski, Nesodden, Frogn og Vestby kommuner
v/Follo interkommunale kontrollutvalgssekretariat (FIKS)
Postboks 195, 1431 Ås
Lene.Lilleheier@as.kommune.no

Didrik.hjort@follodr.no, tlf. 6487 8772

J.nr. 4/2018

Ski, 11.1.2018

FORVALTNINGSREVISJON AV FOLLO LANDBRUKSKONTOR – PROSJEKTPLAN

Felles landbrukskontor har eksistert siden 1993 for dagens seks kommuner. Kontoret het Landbrukskontoret i Follo til 2014, da navnet ble Follo landbrukskontor. Kommunene Vestby, Ski, Ås, Frogn, Nesodden og Oppegård inngikk i 2014 ny avtale om felles landbrukskontor. Samarbeidet er organisert som et administrativt kommunesamarbeid etter kommuneloven med Ås som vertskommune. Landbrukskontoret ledes av landbrukssjefen, som har delegert myndighet fra rådmannen i Ås og rapporterer til denne. Kontoret er å betrakte som en del av samarbeidskommunenes faglige administrasjon. Follo landbrukskontor har seks årsverk, opplyser landbrukskontorets nettsider (follolandbruk.no).

1 Bestilling – formål og problemstillinger

Fem kommuner – Ås, Ski, Nesodden, Frogn og Vestby – har gått sammen om å bestille forvaltningsrevisjonsprosjektet *Follo landbrukskontor*. (Oppegård kommune avsto fra å delta.) Ås kontrollutvalg vedtok i sak 29/17 (12.12.2017) å be Follo distriktsrevisjon IKS fremlegge prosjektplan. Saksfremlegget opplyser:

"De deltakende kontrollutvalgene har alle sluttet seg til Ås kontrollutvalg sitt forslag om følgende mål og problemstillinger:

Formål

Prosjektets formål er å belyse i hvilken grad Follo landbrukskontor drives i tråd med målet om høy kvalitet i oppgaveløsningen, redusert sårbarhet og effektiviseringsgevinst.

Problemstillinger

1. Har Follo landbrukskontor etablert rutiner som sikrer effektivitet, kvalitet, åpenhet og likebehandling i saksbehandlingen?
 - a. Er det etablert rutiner for samarbeidet mellom landbrukskontoret og den enkelte kommuneadministrasjon som sikrer at saker blir behandlet i henhold til rett regelverk?
2. Ivaretar Follo landbrukskontor interessene til den enkelte deltaker-kommune?
 - a. I hvilken grad er folkevalgtes mulighet for innsyn og kontroll med saksbehandlingen og driften ivaretatt?
3. I hvilken grad oppnås effektiviseringsgevinst for deltakerkommunene i Follo landbruks-

kontor sammenlignet med kommuner som løser landbruksoppgavene i egen administrasjon?"

2 Presisering og avgrensning

Revisor tar sikte på å besvare de tre problemstillingene med bl.a. følgende momenter:

1. *Rutiner som sikrer effektivitet, kvalitet, åpenhet og likebehandling i saksbehandlingen:* Melding til Stortinget (11 2016–2017) *Endring og Utvikling* gir en oppdatert oversikt over mål og regelverk for landbrukssektoren. Sektoren er i stor grad regelstyrt og med begrenset lokalt handlingsrom. Follo landbrukskontors nettsider opplyser at "Landbrukskontoret forvalter lover, forskrifter og virkemidler i landbrukspolitikken som gjelder for jordbruk og skogbruk i kommunene". Løser landbrukskontoret sine oppgaver på en god måte? Sikrer samarbeidet mellom landbrukskontoret og kommuneadministrasjonene at saker blir behandlet i henhold til rett regelverk? Når skjønn utøves i saksbehandlingen, i hvilken retning går det? Holdes saksbehandlingsfrister? Praktiseres likebehandling i konsesjonssaker? Hvordan praktiseres jordvern og klimatiltak? Informerer landbrukskontoret godt om sitt arbeid? Foreligger det tilsynsrapporter om landbrukskontorets drift? Hva synes brukere; hva viser klagesaker?
2. *Ivaretagelse av interessene til deltakerkommunene:* "Kontoret deltar med faglige innspill til kommuneplaner, reguleringsplaner, kommunale vannmiljøplaner m.m. [...] Landbrukskontoret er et lokalt kompetansesenter for landbruket i samarbeidskommunene", ifølge nettsidene. Opplever kommuneadministrasjonene at de får gode innspill og veiledning fra landbrukskontoret? Har folkevalgte innsyn og kontroll med saksbehandling og drift?
3. *Effektiviseringsgevinst ved felles landbrukskontor:* "Målet for kontoret er å være et effektivt og faglig kompetent landbrukskontor for avtalepartnerne", ifølge nettsidene. Eksisterer det en stordriftsfordel ved at seks kommuner med til sammen 128 774 innbyggere (1.1.2017) går sammen om et landbrukskontor? Er gevinsten realisert gjennom effektiv drift av Follo landbrukskontor?

Forvaltningsrevisjonens kontrollperiode settes hovedsakelig til 2014–2017.

3 Metode og gjennomføring

Kilder til revisjonskriterier er *Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom m.v.* (konsesjonsloven, ikrafttredelse 2004), *Lov om jord* (jordloven, 1995), *Lov om odelsretten og åsetesretten* (odelsloven, 1975), *Forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket* (2015), *Lov om kommuner og fylkeskommuner* (kommuneloven, 1993) og *Lov om behandlingmåten i forvaltningssaker* (forvaltningsloven, 1970).

Datakilder vil være intervju (i møte og telefonisk), dokumenter/nettsider (statlige og kommunale) og statistikk (Statistisk sentralbyrås Kostra-statistikk m.m.).

Revisor tar sikte på følgende fremdrift i forvaltningsrevisjonsprosjektet:

Dato:	Aktivitet:
12.9.2017:	Ås kommunes kontrollutvalg vedtok mål og problemstillinger for forvaltningsrevisjon av Follo landbrukskontor og inviterte de andre kommunene til å delta.
12.12.2017:	Ås kontrollutvalg ba Follo distriktsrevisjon legge frem prosjektplan.
23.1.2018:	Ås kontrollutvalg vedtar prosjektplan.
Ca.1.6.2018:	Oppstartsmøte med rådmann Trine Christensen, rådmannens kontaktperson og landbrukssjef Lars Martin Julseth.
Ca. 10.6.2018:	Intervju med landbrukssjefen, skogbrukssjef Morten Lysø, rådgiver Stein Sæther og landbruksveileder Lene Thomas.
Ca. 15.6.2018:	Intervju med kontaktpersoner for landbruk i kommuneadministrasjon i Vestby, Ski, Ås, Frogn og Nesodden kommuner.
Ca.20.6.2018:	Intervju med Follo-ansvarlig ved Landbruksavdelingen hos Fylkesmannen i Oslo og Akershus.
Ca.25.6.2018:	Intervju med fem kommunestyrerepresentanter (én i hver deltakerkommune).
Ca. 1.8.2018:	Intervju med ti bønder (to i hver kommune).
Ca. 5.8.2018:	Kvalitetssikring av revisjonsrapport med landbrukssjefen.
Ca.15.8.2018:	Verifisering av revisjonsrapport med rådmannens kontaktperson.
Ca.20.8.2018:	Revisjonsrapport sendes rådmannen til uttalelse.
Ca.1.9.2018:	Revisjonsrapport med rådmannens uttalelse sendes til FIKS.
25.9.2018:	Ås kontrollutvalg – presentasjon og behandling.
Oktober 2018:	Ski, Nesodden, Frogn og Vestby kommuner – presentasjon og behandling.

/s/

Didrik Hjort
avdelingsleder for forvaltningsrevisjon